

o vklad vlastnického práva pro Karia a Elišku H-ovy a o vklad zástavního práva pro Adélu K-ovou. **R e k u r s n í s o u d** žádané vklady povolil.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Podle § 94 knih. zák. lze povolit knihovní zápis, tedy i vklad výmazu jen tehdy, souhlasí-li žádost s knihovním stavem a je-li žádost odůvodněna obsahem přiložených listin, majících i předepsanou formu. Navrhovatelé připojili k žádosti úmrtní listy ze dne 16. února 1928 a 28. března 1928, jakož i prohlášení ze dne 29. března 1928, z těchto listin vysvítá však pouze, že dva ze tří náhradních dědiců zemřeli, třetí pak se vzdal náhradního dědictví. Ustanovení § 34 knih. zák. pak, podle něhož v určitých případech lze povolit výmaz práva již na základě úmrtního listu, v tomto případě nelze použít, ježto jest omezeno jen na případy v něm přesně vytčené. Rekursní soud neprávem řešil právní otázku, zda svěrenské náhradnictví zaniklo, přehlédnuv, že tuto otázku nelze řešiti v řízení knihovním. Zánik svěrenského náhradnictví nebyl však předloženými listinami prokázán a proto nelze jeho knihovní výmaz povolit (§ 94 čís. 3 kn. zák.).

Čís. 8794.

Pozemková reforma.

Péče uložená § 19 příd'. zák. Státnímu pozemkovému úřadu, by byly zřízeny služebnosti vodní i cestní, není na závalu, by se nebylo domáháno sporem zřízení (oduznání) služebnosti mezi těmi, jimž byly pozemky přiděleny.

(Rozh. ze dne 16. března 1929, R I 64/29.)

Žalobce i žalovaný nabyli pozemků v přidělovém řízení. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce, by bylo žalovanému zakázáno sváděti vodu se svého pozemku na pozemek žalobcův. **Procesní soud** prvního stoluce uznal podle žaloby. **Odvolací soud** zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením pro nepřípustnost pořadu práva a odmítl žalobu, maje za to, že bylo věcí Státního pozemkového úřadu, by nařídil potřebná opatření k ochraně vodních práv.

N e j v y š š í s o u d zrušil usnesení odvolacího soudu a uložil mu, by pomina důvod, z něhož zrušil rozsudek prvního soudu, po případném dalším jednání znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Jde zřejmě o služebnost odvádění vody ve smyslu § 477 čís. 2 a 497 obč. zák., tudíž o věc soukromoprávní patřící na pořad práva. Pravda

sice, že § 19 (2) příd. zák. stanoví, že, aby zajištěno bylo řádné hospodaření, je »péčí« t. j. povinností pozemkového úřadu (učiniti potřebná opatření k ochraně trvajících práv vodních a, jeví-li se toho potřeba, upravit nově užívání vodních sil), zřídit služebnosti vodní i cestné a učiniti vůbec vše, co vyžaduje řádné hospodaření, avšak to nemění nic na otázce, zda žalovanému služebnost odvádění vody, tak jak ji vykonává, právo k tomu, co činí a čím ve vlastnictví žalobcovo zasahuje, přísluší čili nic; neboť ať mu přísluší nebo ne, ať mu bude přiznáno nebo oduznáno, nebude se to dotýkati práva Státního pozemkového úřadu učiniti předepsané opatření, ač-li ještě i nyní, po právoplatnosti přidělu, jest k tomu příslušný a oprávněný (§ 19 předpokládá, že opatření ta budou učiněna hned v pracovním plánu, o němž mluví § 18, a přejdou tedy do přidělových listin, § 27 téhož zák. nikoli však nemyslí, že by bylo možno opatření ta činiti i kdykoli po právoplatnosti přidělových listin), což zde ovšem rozhodovati netřeba. Právimoc Státního pozemkového úřadu podle § 19 náhr. zák. jest totiž diskrecionární, pozemkový úřad může upravit poměry bez ohledu na služebnosti, jež tu jsou, zejména tedy nové služebnosti zřídit a ty, jež tu jsou, zrušiti, když toho vyžaduje nové přidělem nastalé rozdělení půdy a hospodářský prospěch, kdežto soud může uznati jen služebnost už po právu existující (nabytou), naopak není-li posud nabyta, musí ji oduznati, nemůže ji ale z vlastní moci ani zřídit ani zrušiti, a tak rozhodnutím o žalobě, o níž jde, ať už služebnost uzná nebo oduzná, buď se stane opatření Státního pozemkového úřadu — pořad předpokládajíc, že není již promeškáno — zbytečným, anebo se stane pokud se týče zůstane naopak nutným. Pořad práva a opatření Státního pozemkového úřadu nejsou tedy úkony, jež by se navzájem vylučovaly.

Čís. 8795.

Není závady, by jistina a úroková pohledávka nebyly uplatněny zvláštními žalobami, jež co do věcné příslušnosti (§§ 49 a 50 j. n.) jest posuzovati samostatně.

(Rozh. ze dne 16. března 1929, R I 119/29.)

Žalobce zažaloval polovinu jistinné pohledávky 40.000 Kč na sborovém soudě, úrokovou pohledávku z téže jistiny na okresním soudě. Proti žalobě na okresním soudě vznesl žalovaný námitku věcné nepříslušnosti, jíž soud prvního stupně vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud námitku zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Stěžovatel uplatňuje, jako již v nižších stolicích, že nelze považovati souzenou úrokovou pohledávku za samostatnou pohledávku, která by